

Usko ja epäilykset

Matt. 4: 1-11

Kiusaaja koettelee Jeesusta

- Sitten Henki vei Jeesuksen autiomaahan Paholaisen kiusattavaksi.
- Kun Jeesus oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, hänen vihdoin tuli nälkä
- Silloin kiusaaja tuli hänen luokseen ja sanoi hänelle: ”Jos kerran olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi.”

Kiusaaja koettelee Jeesusta

- Mutta Jeesus vastasi: ”On kirjoitettu: ’Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta.’”
- Sitten Paholainen vei Jeesuksen pyhään kaupunkiin ja asetti hänet temppelimuurin harjalle.
- Hän sanoi Jeesukselle: ”Jos kerran olet Jumalan Poika, niin heittäydy alas.

Kiusaaja koettelee Jeesusta

- Onhan kirjoitettu: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn. He kantavat sinua käsillään, ettet loukkaa jalkaasi kiveen.'"
- Jeesus vastasi hänelle: "On myös kirjoitettu: 'Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi.'"
- Vielä Paholainen vei Jeesuksen hyvin korkealle vuorelle, näytti hänelle maailman kaikki valtakunnat ja niiden loiston ja sanoi: "Kaiken tämän minä annan sinulle, jos polvistut eteeni ja kumarrat minua."

Kiusaaja koettelee Jeesusta

- Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Mene pois, Saatana! On kirjoitettu: ’Herraa, Jumalaasi, sinun tulee kunnioittaa ja ainoastaan häntä palvella.’”
- Silloin Paholainen jätti Jeesuksen rauhaan, ja hänen luokseen tuli enkeleitä, jotka palvelivat häntä

*Sitten Henki vei Jeesuksen
autiomaahan Paholaisen
kiusattavaksi*

Matt. 4: 1

Kiusauksiin joutuminen ei ole
merkki siitä, että olisimme
joutuneet pois Jumalan Hengen
johdatuksesta

*Kun Jeesus oli paastonnut
neljäkymmentä päivää ja
neljäkymmentä yötä, hänen tuli
vihdoin nälkä.*

Matt: 4: 2

Silloin kiusaaja tuli hänen luokseen ja sanoi hänelle: ”Jos kerran olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi.”

Matt. 4: 3

Mutta Jeesus vastasi: ”On kirjoitettu: ’Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta.’”

Matt. 4: 4

Kiusauksen ytimessä on
houkutus omaksua väärä käsitys
Jumalasta. Väärästä
jumalakäsityksestä seuraa väärä
tulkinta elämän tosiasioista ja
väärä elämäntapa.

Ensimmäisen kiusauksen
ytimessä on houkutus omaksua
väärä käsitys Jumalasta, jonka
mukaan Jumala ei rakasta
lapsiaan eikä hallitse koko
luomakuntaa ja ohjaa kaikkea
heidän parhaakseen.

Ihmiskeskeinen tietokäsitys luo illuusion tiedosta ilman Jumalaa

- Ajassamme vallitsevan tietokäsityksen mukaan kaiken tiedon lähtökohtana on luonnollisia tosiasioita koskeva tieto. (1) Oletuksen mukaan tunnemme maailman ensin tosiasioiden tasolla. (2) Muodostamme käsityksen arvoista vasta toissijaisesti. (3) Jos on yleensä on mahdollista tietää jotakin Jumalasta, Jumalaa koskevan tiedon tulee olla johdettavissa luonnollisista tosiasioista.

Tieto Jumalasta on kaiken tiedon perusta

- Charles Taylorin mukaan nämä kolme tietoteoreettista oletusta ovat harhaanjohtavia. Todellisuudessa tietoprosessin järjestys on päinvastainen. (1) Kysymys Jumalasta ei ole tietoprosessin viimeinen askel vaan tietoprosessin lähtökohta, jonka pohjalta kaikki muu jäsentyy. (2) Käsitys Jumalasta ohjaa käsitystä arvoista. (3) Käsitys Jumalasta jäsentää käsitystä tosiasioista.

Käsitys Jumalasta määrää kaikkia muita käsityksiä

- Kysymys Jumalasta on tietoprosessin väistämätön viitekehys. Käytännössä kukaan ei hahmota todellisuutta ilman että hänellä on perustana jokin käsitys Jumalasta. Jos tämä tosiasia siirretään syrjään, ei pystytä tekemään kriittisesti selkoa tietoprosessin kaikkein perustavimmista lähtökohdista.

Jokaisella ihmisellä on tietoa Jumalasta, mutta ihmisellä on taipumus torjua Jumalan todellisuus, koska hän ei halua olla kosketuksissa pyhän Jumalan kanssa

Synti johtaa Jumalan torjumiseen (Charles Taylor)

- ”Ihmiskunta ei kestä paljoakaan todellisuutta” (Eliot). Me kaikki järkyttyisimme, menettäisimme tasapainomme ja joutuisimme suunniltamme, jos näkisimme Jumalan kasvoista kasvoihin. Meidän täytyy jossakin määrin torjua hänet pois säilyttääksemme perustavan tasapainomme.

Kaikilla on tieto Jumalasta

- Taylor: ”Ero on vain siinä, missä kunkin yksilön kohdalla tämä tasapainokohta sijaitsee. Jos olen oikeassa käsityksessäni, että ihmisen taju täydestä elämästä on heijastusta tuonpuoleisesta (joka minulle on yhtä kuin Aabrahamin Jumala) ja että kaikilla ihmisillä on tämä taju täyteydestä, silloin ei ole olemassa absoluuttista nollapistettä.”

Suljettu humanismi

- Mutta monet kulttuurimme jäsenet jäävät pisteeseen, jossa he kieltäytyvät tarkastelemasta mahdollisuutta, että tämän täyteyden merkitys on tuonpuoleisessa. Suljetun humanismin täytyy löytää täyteyden perusta ja sitä luonnehtivat piirteet tämänpuoleisesta, jostakin ihmiselämän tilasta, tai tunteesta tai saavutuksesta. Uusien löytöjen ovi on suljettu. (C. Taylor: A Secular Age 769.)

*Herran pelko on viisauden alku,
Pyhän tunteminen on
ymmärryksen perusta.*

San. 9: 10

Ateistitkin perustavat päättelynsä johonkin käsitykseen Jumalasta

- Ateististen argumenttien analyysi osoittaa, että he itse asiassa tukeutuvat tietynlaiseen käsitykseen Jumalasta, eli heidän päättelynsä perustuu teologiseen lähtökohta oletukseen. Katso esimerkkejä kirjasta *Usko, tiede ja evoluutio*.
- Näin naturalistit itse rikkovat tieteelle asettamiaan rajoja: ”Jumalaa koskevia käsityksiä ei saa käyttää tieteessä”

Ateistit usein argumentoivat, että maailmassa oleva kärsimys on ristiriidassa hyvän Jumalan olemassaolon kanssa

Ateistit käyttävät luonnossa vallitsevaa kärsimystä todisteena Jumalaa vastaan

- Darwinin ja monien darwinistien käsityksen mukaan käsitys täydellisen hyvästä Jumalasta on ristiriidassa luonnossa vallitsevan kärsimyksen kanssa. ”Minkä kirjan paholaisen pappi kirjoittaisikaan luonnon kömpelöstä, tuhlailevasta, kehnosta, alhaisesta ja kauhistuttavan julmasta toimintatavasta.” (Darwin)

Ateistisen käsityksen sisäinen ristiriita

- ”Eräs merkittävä biologian filosofi on sanonut yhdessä paikassa, että jos Jumala olisi olemassa, hän olisi kuvaamattoman ilkeä luodessaan tällaisen maailman. Toisessa paikassa hän toteaa, että moraalilla on illuusiota, harhakuvaa, jolle altistumme, koska se tuo evolutiivisen edun.” (Peter van Inwagen)

Useimmat ateistit eivät usko, että olisi olemassa objektiivista hyvää ja pahaa. Kuitenkin he pitävät maailmassa olevaa kärsimystä pahana ja käyttävät sitä todisteena siitä, ettei Jumalaa ole olemassa

Yksi ateistinen argumentti perustautuu käsitykseen, että Jumala on täysin vapaa. Tämän pohjalta he johtavat jonkin käsityksen siitä, miten vapaan Jumalan tulisi toimia.

Voisiko vapaa Luoja luoda eläimet luonnolliseen järjestelmään?

- ”Tämä suurenmoinen tosiasia, kaikkien eliöiden ryhmittymisen ns. luonnolliseksi järjestelmäksi, on aivan selittämätön luomisopin kannalta.” (Darwin 2000: 643.)
- Darwinin mukaan täysin vapaa Luoja ei käyttäisi vapauttaan niin, että hän loisi eläimiä luonnolliseen järjestelmään.

Käsitys Jumalasta darwinistisen päättelyn pohjana

- (a) Kaikkivaltias Luoja olisi vapaa luomaan eliöitä lukemattoman erilaisilla tavoilla. (b) Eliöryhmien välillä on samankaltaisuuksia muodon, anatomian, biokemian ja perimän osalta. (c) Koska Jumala olisi vapaa luomaan kunkin eliöryhmän erilaiseksi, hänen olisi pitänyt luoda kaikki eliöryhmät täysin erilaisiksi. (d) Koska eliöryhmien välillä on samankaltaisuuksia, Jumala ei ole luonut niitä.

Jumala-käsityksen perustavuus

- ”Yksistään näiden ilmiöiden nojalla olisin valmis empimättä omaksumaan tässä esitetyt käsitykset, vaikka muut tosiasiat ja todisteet eivät niitä tukisikaan.” (Darwin 2000: 627-628.)
- Toisin sanoen, pelkkä ateistis-teologinen päättely riittää todistamaan, ettei Jumala ole luonut maailmaa samalla kun teologista päättelyä ei saisi ollenkaan käyttää.

Voisiko Jumala luoda kampelan kaltaisen ”rumiluksen”?

- ”Kampelan kallon kiertynyt ja vääntynyt muoto - - tuskin on pikkutarkan suunnittelun tulos - - Kukaan järkevä suunnittelija ei päätyisi piirustuspöydällään tuollaiseen rumilukseen, jos hänelle annettaisiin vapaat kädet luoda kampela. Luultavasti useimmat ammattinsa osaavat suunnittelijat alkaisivat hahmotella jotakin rauskun tapaista.” (Dawkins)

Kouluissa ja yliopistoissa luodaan illuusio siitä, että olisi mahdollista ymmärtää tosiasioita ilman että otetaan kantaa Jumalaan.

Todellisuudessa Jumalaa koskevat käsitykset on piilotettu näennäisen neutraaleihin teorioihin

Thomas Nagel

- Itsenäisesti omaksuttu vakaumus, että Jumala on olemassa johtaa tulkitsemaan biologiset tosiasiat eri tavalla kuin jos lähtökohtana on vakaumus, että Jumalaa ei ole olemassa tai että hänestä ei voida tietää mitään.

Nagel

- Sekä usko Jumalan olemassaoloon että ateistinen vakaumus ovat luonteeltaan välittömään kokemukseen perustuvia vakaumuksia, jotka ohjaavat kaikkien tosiasioiden käsitteellistämistä.

Vääristynyt käsitys Jumalasta
johtaa tulkitsemaan väärin kaikki
muutkin tosiasiat. Väärät
tulkinnat johtavat vääriin elämän
ratkaisuihin.

5. Moos. 8: 1

- *Painakaa mieleenne se laki, jonka minä nyt annan teille. Noudattakaa sitä tarkoin, että saisitte elää, lisääntyisitte ja pääsisitte ottamaan omaksenne sen maan, josta Herra on valalla vannoen antanut lupauksen teidän esi-isillenne.*

5. Moos. 8:2

- *Muistakaa, kuinka Herra neljäkymmenen vuoden aikana johdatti teitä pitkällä matkallanne autiomaassa. Hän kuritti teitä ja pani teidät koetukselle saadakseen tietää, aiotteko todella noudattaa hänen käskyjään vai ette.*

5. Moos. 8: 3

- *Tehdäkseen teidät nöyriksi hän piti teitä nälässä ja ruokki teitä sitten mannalla, jota ette olleet ennen maistaneet, eivät myöskään teidän isänne. Hän halusi osoittaa, teille, ettei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan kaikesta mitä Herra sanoo.*

5. Moos. 8: 4-6

- *Noina neljänäkymmenenä vuotena eivät vaatteet kuluneet päältänne eivätkä jalkanne turvonneet.*
- *Painakaa siis mieleenne, että niin kuin isä kasvattaa lastaan, niin Herra, teidän Jumalanne, kasvattaa teitä.*
- *Noudattakaa hänen käskyjään, kulkekaa hänen tietään ja pelätkää häntä.*

Jumala hallitsee kaikkia
maailmassa tapahtuvia
fysikaalisia ja biologisia
prosesseja ja pitää niitä yllä

*Me tiedämme, että Jumala johtaa
kaiken niiden parhaaksi, jotka
häntä rakastavat ja jotka hän on
suunnitelmansa mukaisesti
kutsunut omikseen.*

Room. 8: 28

Tapahtuipa mitä tahansa, oikea lähestymistapa on etsiä selitystä Jumalan rakkaudesta ja käyttää tilannetta oppiakseen tuntemaan Jumalan rakkauden paremmin.

Kun kohtaamme katastrofin
aiheuttaman järkytyksen, voimme
käyttää sitä tunteaksemme
Jumalan rakkauden voiman.
Vaikka joutuisimme pimeyteen ja
kauhuun ja voimme etsiä sieltä
Jumalan rakkautta.

Kun luotamme Jumalan
rakkauteen katastrofin keskellä,
osaamme nähdä vaikeudet
oikeasta näkökulmasta ja
osaamme myös toimia oikein.

*Rakkaus on väkevä kuin
kuolema, kiivas ja kyltymätön
kuin tuonela: Sen hehku on tulen
hehkua, sen liekki on Herran
liekki.*

Laulujen laulu 8: 6

Matt. 25: 24-26

- *Viimeksi tuli se palvelija, joka oli saanut vain yhden talentin, ja sanoi: 'Herra, minä tiesin, että sinä olet ankara mies. Sinä leikkaat sieltä, minne et ole siementä viskannut. Minä pelkäsin ja kaivoin talenttisi maahan. Tässä on omasi.'*
- *Isäntä vastasi hänelle: 'Sinä kelvoton ja laiska palvelija!'*

*Sitten Paholainen vei Jeesuksen
pyhään kaupunkiin ja asetti hänet
temppelimuurin harjalle.*

Matt. 4: 5

Hän sanoi Jeesukselle: ”Jos kerran olet Jumalan Poika, niin heittäydy alas. Onhan kirjoitettu: ’Hän antaa enkeleilleen käskyn. He kantavat sinua käsillään, ettet loukkaa jalkaasi kiveen.’”

Matt. 4: 6

Jeesus vastasi hänelle: ”On myös kirjoitettu: ’Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi.’”

Matt. 4: 7

Tässä kiusauksessa totuus
Jumalan rakkaudesta ja
huolenpidosta viedään
yltiöpäiseen äärimmäisyyteen,
niin että ihminen ajattelee
voivansa toimia omavaltaisesti
sen varassa.

*Vielä Paholainen vei Jeesuksen
hyvin korkealle vuorelle, näytti
hänelle maailman kaikki
valtakunnat ja niiden loiston*

Matt. 4: 8

*ja sanoi: ”Kaiken tämän minä
annan sinulle, jos polvistut eteeni
ja kumarrat minua.”*

Matt. 4: 9

Kolmannessa kiusauksessa
Paholainen tarjoaa Jeesukselle
maailman loistoa ja kunniaa,
ikään kuin Paholaisella olisi täysi
valta antaa ne kenelle hän haluaa

Paholainen luo illuusion omasta
kaikkivaltiudestaan ja illuusion
siitä, että hänen seuraamisestaan
tulee hyviä seurauksia

*Kuinka te voisittekaan uskoa! Te
kärkytte kunniaa toisiltanne
ettekä etsi sitä kunniaa, joka
tulee yhdeltä ja ainoalta
Jumalalta.*

Joh. 5: 44

*Silloin Jeesus sanoi hänelle:
"Mene pois, Saatana! On
kirjoitettu: 'Herraa, Jumalaasi,
sinun tulee kunnioittaa ja
ainoastaan häntä palvella.'"*

Matt. 4: 10

Silloin Paholainen jätti Jeesuksen rauhaan, ja hänen luokseen tuli enkeleitä, jotka palvelivat häntä.

Matt. 4: 11